

Nazdar kutilové,

protože máme mít tento týden dílny, posílám návod na dřevěnou píšťalku. Pokud by se vám do toho chtělo a máte doma potřebné nářadí, pokuste se ji vyrobit. Vaše výrobky vyfotografujte nebo natočte video, ať vím, jestli píská a pošlete na můj mail kosar@zsheralec.cz.

Díky, Ondra Kosar

Náměty a činnosti pro výuku z přírodních materiálů

Název výrobku: Výroba píšťalky z bezu

Ročník: 5-9

Počet hodin: 2 vyučovací hodiny.

Mezioborové vztahy:

Celá vzdělávací oblast Člověk a příroda.

Klíčové kompetence:

Žák se učí zvládat základní dovednosti v práci s přírodním materiálem a osvojí si jednoduché pracovní operace a postupy nožem a pilkou.

Výukové strategie:

samostatná práce na výrobku

Motivace: výrobek může být použit jako ozdobný předmět nebo jako vábnička na ptáky

Výpis materiálu: bezová větev o průměru 1,5 cm a délce 15 cm

Výpis nástrojů: ostrý nůž, pilka na dřevo, tužka, pravítko, vrutový šroub o délce 15cm na začištění dutiny

Technologický postup:

- řezání bezové větve na zvolenou míru
- měření průměru a délky píšťalky
- začištění dutiny a zaříznutí konců
- vyříznutí otvoru šikmým řezem
- vlození kolíčku do ústí píšťalky
- zkouška pískání na píšťalku

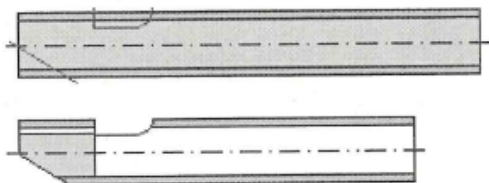
Pracovní postup pro žáky:

1. Uřízněte bezovou větvíčku tak, aby byla dlouhá asi 10 centimetrů. Začněte s prošťuchováním dutiny s vrutovým šroubem, aby se narušila měkká dužina.
2. Otvor dutiny začistěte, dokud bude bez otřepků a bude hezky hladký a kulatý.
3. Dutou bezovou kulatinku zbavte kůry a konce začistěte do roviny. To proto, že přední část budeme dávat do úst a zadní část budeme při pískání ucpávat prstem a otvor musí těsnit.
4. Asi 1,5 centimetru od kraje kulatinky ved'te kolmý řez skrz celou stěnu píšťalky a potom šikmým řezem odřízněte kus dřeva. To vše opakovaně, dokud se nepodaří vytvořit otvor s hodně šikmou náběžnou hranou.
5. Z přebytečných proutků vyberte ten, jehož průměr po oloupaní kůry je jen nepatrně větší než vnitřní průměr píšťalky. Použít je třeba větvíčku, která nemá duši, třeba z třešně nebo

jabloně. Z ní vyřízněte kolíček, který se po oříznutí vloží do ústí píšťalky a přes který bude proudit vzduch na náběžnou hranu.

6. Délka by měla odpovídat délce ústí píšťalky tak, aby byl zároveň s hranou výřezu píšťalky. Když je kolíček na míru, seřízněte ho z jedné strany tak, aby vzniklá ploška po zasunutí odpovídala výšce hrany zářezu. A pak už stačí jen prstem píšťalku na zadním konci uzavřít, a vyzkoušet.

Ilustrační foto:

Očekávané cíle a výstupy:

- osvojení si práce s ruční pilkou
- osvojení si techniky řezání nožem
- osvojení si dokončovacích prací (seřezávání, loupání kůry)

